



# БЕЛАРУСКАЯ МОВА І ЛІТАРАТУРА

---

"У дапамогу педагогу"  
Серыя

*Сто тысяч год книгай вакол шуміць налі,  
Сто тысяч год книгай вакол гуцьць дубровы,  
Накуль гурцьць вакол свідтаць наша мова,  
Накуль гурцьць беларусы на Зямлі.*

*У. Караткевіч*

8 (262)

жнівень

2023

# БЕЛАРУСКАЯ МОВА І ЛІТАРАТУРА

## Запрашаем на ўрок

- 3 *Есіс Я. В.* Кампетэнтнасна арыентаваныя заданні на ўроках літаратуры (майстар-клас)
- 9 *Лебедзеў А. У.* Падагульненне і сістэматызацыя ведаў па раздзеле «Зваротак» (урок у VIII класе)
- 13 *Власавец А. М.* Сістэма ўрокаў па раздзеле «Бяззлучнікавы складаны сказ» у IX класе
- 20 *Захарэвіч І. І.* Тэкст. Прыметы тэксту: тэматычнае адзінства, разгорнутасць, паслядоўнасць, звязнасць (віды і срокі сувязі) (урок у V класе)
- 23 *Плёска К. С.* Канстанцын Вераніцын. Паэма «Тарас на Парнасе» (урок у IX класе)

## Методыка і вопыт

- 28 *Якімовіч А. М.* Вывучаем беларускую пунктуацыю: практыкум

## Рыхтуемца да алімпіяды

- 40 *Караткевіч В. І., Варановіч В. Л., Караткевіч І. І., Шаршнёва В. М.* Матэрыялы заключнага этапу рэспубліканскай алімпіяды па вучэбных прадметах «Беларуская мова» і «Беларуская літаратура» (2023 год, X клас)
- 49 *Варановіч В. Л., Шарпава А. В.* Заключны этап рэспубліканскай алімпіяды па вучэбных прадметах «Беларуская мова» і «Беларуская літаратура»: аналіз вынікаў і парады (X клас)

## Пазакласная работа

- 54 *Коўшык М. М.* «Дарога на Парнас» (вусны часопіс для вучняў IX—XI класаў)
- 60 *Троцкая Т. А.* Інтэлектуальная гульня «Гарадок — сталіца Дня беларускага пісьменства» для вучняў IX—X класаў

## Займальны матэрыял

- 63 *Лубінская Т. Ф.* Літаратурныя загадкі «Псеўданімы і прозвішчы»

На другой старонцы вкладки — партрэт Уладзіміра Бутрамеева (нар. у 1953 г.), *Мастак А. Ю. Прынькова*.  
На трэцяй старонцы вкладки — фотаздымак помніка Кірылу Тураўскаму ў Гомелі. Адкрыты 4 верасня 2004 года ў скверы Кірылы Тураўскага да Дня беларускага пісьменства. Скульптары Леў і Сяргей Гумілеўскія, архтэктар Мікалай Жлоба. *Фота С. У. Несіцкавіча*.

Дасылаючы матэрыялы для публікацыі ў нашым часопісе, аўтары тым самым перадаюць выдаўцу выключныя маёмасныя правы на ўзнаўленне, распаўсюджванне, паведамленне для ўсеагульнага ведама і іншыя магчымыя спосабы выкарыстання твора без абмежавання тэрыторыі распаўсюджвання (у тым ліку ў электроннай версіі часопіса), а таксама даюць згоду на апрацоўку персанальных даных.

Рэдактар А. В. Міронава. Карэктар А. У. Бельская. Макет і вёрстка І. М. Кузьмянковай.

Выхад у свет 30.08.2023. Фармат 60 × 84<sup>1</sup>/<sub>8</sub>. Папера афсетная. Друк афсетны. Ум. друк. арк. 7,44. Ул.-выд. арк. 6,02. Тыраж 1151 экз. Заказ 73. Цана свабодная.

Адрас рэдакцыі часопіса «Беларуская мова і літаратура»: Вул. Будзённая, 21, 220070, г. Мінск, тэл.: 393-93-20.

Надрукавана ў таварыстве з абмежаванай адказнасцю «СМІАРТ».

ЛП № 02330/427 ад 17.12.2012. Вул. Княрына, д. 50, корп. 8, каб. 305, 220103, г. Мінск